

Citiți lecția din manual: *Răspunsul țărilor membre O.N.U.: Responsabilitatea de a Proteja (R2P)*, notați schița lecției pe caiete și rezolvați fișele de lucru.

Răspunsul țărilor membre O.N.U.: Responsabilitatea de a Proteja (R2P)

1. O.N.U. (Organizația Națiunilor Unite) și Holocaustul

- 24 octombrie 1945 - 51 state au semnat Carta O.N.U. (193 de state până în anul 2022), structura organizațională internațională care a înlocuit Liga (Societatea) Națiunilor din perioada interbelică, a cărei misiune a fost de a asigura pacea mondială, respectarea drepturilor omului (promovarea și încurajarea „respectului pentru drepturile omului și libertățile fundamentale, fără deosebire de rasă, sex, limbă sau religie”), a dreptului internațional și cooperarea între state;
- statele membre O.N.U., pentru a combate discriminările rasiale, războiul și crimele împotriva civililor, au creat un standard al drepturilor omului, acestea fiind universale (toți oamenii le dețin) și naturale (toți oamenii se nasc cu ele, nu sunt oferite);
- 9 decembrie 1948 - la Paris, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat „*Convenția pentru prevenirea și reprimarea crimei de genocid*”, prin care, pentru prima oară, termenul de genocid, definit ca intenția de a distruge, în totalitate sau numai în parte, orice grup național etnic, rasial sau religios, a fost încadrat drept o crimă de drept internațional;
- 10 decembrie 1948 - la Paris, Adunarea Generală a O.N.U. a adoptat „*Declarația Universală a Drepturilor Omului*”, un document care conține 30 de articole, în care sunt stipulate drepturi și libertăți cetățenești.

2. Responsabilitatea de a Proteja (R2P)

- 1948-2005 - în condițiile în care dreptul penal internațional care a definit crimele împotriva umanității a fost ușor de ocolit, iar persoane responsabile de astfel de atrocități nu au fost pedepsite, tot mai multe state au început să ceară să fie prevăzut dreptul de a interveni în cazul unor încălcări flagrante ale drepturilor omului, precum Genocidul din Rwanda (1991: 800.000-1 milion de etnici tutsi au fost uciși de cei din grupul hutu) și războaiele iugoslave (1991-2001: 25.000-33.000 bosniaci musulmani și sute de albanezi din Kosovo au fost uciși de autoritățile sârbe);
- 14-16 septembrie 2005 - la New York, în cadrul Summit-ului Mondial O.N.U. a fost adoptată Rezoluția 60/1 a Adunării Generale, în care a fost prezentat principiul Responsabilității de a Proteja (R2P), un angajament politic global unanim prin care statele și-au asumat obligația de a preveni cele mai grave atrocități (genocidul, crimele de război, epurarea etnică și crimele împotriva umanității);
- principiul R2P se bazează pe trei piloni principali:
 - Pilonul I (responsabilitatea statului):** fiecare stat are responsabilitatea de a își proteja propria populație împotriva genocidul, crimele de război, epurarea etnică și crimele împotriva umanității;
 - Pilonul II (asistența internațională):** comunitatea internațională are responsabilitatea de a încuraja și de a ajuta statele să își îndeplinească obligațiile de protecție;
 - Pilonul III (răspunsul colectiv):** dacă un stat eșuează în protejarea populației sale, comunitatea internațională trebuie să fie pregătită să ia măsuri colective de răspuns (diplomatic, umanitar sau alte mijloace pașnice), în conformitate cu Carta O.N.U.
- Consiliul de Securitate al O.N.U. (C.S.O.N.U.) este instituția căreia îi revine responsabilitatea de a adopta măsurile cele mai eficiente pentru a descuraja crizele umanitare și/sau pentru a stopa acțiunile posibile să ducă la crime de război, purificări etnice, genocide sau crime împotriva umanității;
- 2007-prezent - un Consilier special pentru prevenirea genocidului, numit de Secretarul general al O.N.U., publică un raport anual în care sunt prezentate rezoluțiile adoptate în spiritul principiului R2P și principalele probleme din state precum Libia, Sudan, Sudanul de Sud, Coasta de Fildeș, Mali, Republica Centrafricană, Republica Democratică Congo, Somalia și Yemen.

Pentru o mai bună înțelegere a subiectului studiat vizionați următoarele videoclipuri:

https://www.youtube.com/watch?v=_JnlWOx-huo

<https://www.youtube.com/watch?v=z0VY6NNzbKQ>

Fișă de lucru: Răspunsul țărilor membre O.N.U.: Responsabilitatea de a Proteja (R2P)

Citiți cu atenție textul de mai jos, apoi răspundeți cerințelor:

„Articolul 138. Fiecare stat individual are responsabilitatea de a-și proteja populațiile de genocid, crime de război, epurare etnică și crime împotriva umanității. Această responsabilitate presupune prevenirea unor astfel de infracțiuni, inclusiv incitarea lor, prin mijloace adecvate și necesare. Acceptăm această responsabilitate și vom acționa în conformitate cu ea. Comunitatea internațională ar trebui, după caz, să încurajeze și să ajute statele să își exercite această responsabilitate și să sprijine Națiunile Unite în stabilirea unei capacități de avertizare timpurie.

Articolul 139. Comunitatea internațională, prin intermediul Națiunilor Unite, are, de asemenea, responsabilitatea de a utiliza mijloace diplomatice, umanitare și alte mijloace pașnice adecvate, în conformitate cu capitolele VI și VIII ale Cartei, pentru a ajuta la protejarea populațiilor de genocid, crime de război, epurare etnică și crime împotriva umanității. În acest context, suntem pregătiți să luăm acțiuni colective, în timp util și decisiv, prin intermediul Consiliului de Securitate, în conformitate cu Carta, inclusiv cu Capitolul VII, de la caz la caz și în cooperare cu organizațiile regionale relevante, precum adecvate, în cazul în care mijloacele pașnice sunt inadecvate și autoritățile naționale nu reușesc în mod evident să își protejeze populațiile de genocid, crime de război, epurare etnică și crime împotriva umanității. Subliniem necesitatea ca Adunarea Generală să continue să ia în considerare responsabilitatea de a proteja populațiile de genocid, crime de război, epurare etnică și crime împotriva umanității și implicațiile acesteia, ținând cont de principiile Cartei și ale dreptului internațional. De asemenea, intenționăm să ne angajăm, după cum este necesar și adecvat, să ajutăm statele să-și dezvolte capacitatea de a-și proteja populațiile de genocid, crime de război, epurare etnică și crime împotriva umanității și să îi ajutăm pe cei aflați sub stres înainte de izbucnirea crizelor și a conflictelor.”

(Rezoluția 60/1 a Adunării Generale a O.N.U.)

1. Menționați, pe baza textului, ce presupune responsabilitatea de a proteja.
2. Precizați, pe baza textului, care este rolul Consiliului de Securitate.
3. Formulați, pe baza textului, un punct de vedere referitor la importanța respectării principiului Responsabilității de a Proteja.

BIBLIOGRAFIE:

1. Boşcodeală, Felicia Elena, Ciobanu, Loredana, Şerban, Nicolae, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Booklet, Bucureşti, 2024.
2. Waldman, Felicia, Tudorancea, Anca, Cioflâncă, Adrian, Iancu, Carol, Radu, Adriana, Romandaş, Bogdan-Florin, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Corint Logistic, Bucureşti, 2024.
3. Florian, Alexandru (coordonator), Boboc, Daniel, Drăguşin, Nicolae, Matei, Petre, Petrescu, Florin, Stan, Gabriel, Stanciu, Măriuca, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Didactică şi Pedagogică, Bucureşti, 2024.
4. Soare, Aurel Constantin, Săvuţă, Irina Ema, Rados, Maria, Căplescu, Iuliana Maria, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Litera, Bucureşti, 2024.
5. Florea, Cosmin-Ionuţ, Stan, Viorica, Țigău, Dragoş Lucian, *Istoria evreilor. Holocaustul: Manual pentru clasa a XI-a/a XII-a*, Editura Sigma, Bucureşti, 2024.
6. Carol, Anne, Garrigues, Jean, Ivernel, Martin, *Dicţionar de istorie a secolului XX*, Editura ALL Educaţional, Bucureşti, 2000.
7. Johnson, Paul, *O istorie a lumii moderne: 1920-2000*, Editura Humanitas, Bucureşti, 2005.

